

Nieuwe GSVH 2023 en impact

13 maart 2023

- Wat verandert er?
Riet Lismont, VLARIO
- Welke stappen worden nog gezet tot 2 oktober 2023?
Silvia De Nolf, NAV
- Hoe ga ik hiermee aan de slag als lokaal bestuur?
Tom Hofman, VLARIO Werkgroep Gemeenten
- Hoe ga ik hiermee aan de slag als aannemer of installateur?
Liesbeth Vos, Buildwise
- Welke gevolgen heeft dit voor de keuring van de privéwaterafvoer?
Riet Lismont, VLARIO
- Vragen

Gevolgen van klimaatverandering

Wateroverlast

- Wateroverlast door frequentere en omvangrijkere overstromingen vanuit rivieren en rioleringen.

Droogte

- Frequentere en extremere droogteperiodes met negatieve impacts op landbouw.

Daling waterkwaliteit

- Vermindering van de waterkwaliteit door toename van het aantal overstorten, hogere temperaturen, en langere verblijftijden.

Verlies biodiversiteit

- Stijgende temperaturen zorgen voor veranderende leefomstandigheden en een opmars van exoten.

Zeespiegelstijging

- Stijgende zeespiegel leiden tot verminderde afvoermogelijkheden naar Schelde en zee en daar mogelijks tot wateroverlast

Toename hittestress

- Toename van het aantal hittegolven en hittegolfdagen met negatieve impacts op de volksgezondheid en productiviteit.

Daling waterbeschikbaarheid

- Afname van neerslag en toegenomen verdamping leiden tot lagere debieten en volumes in grond- en oppervlaktewater.

Andere initiatieven

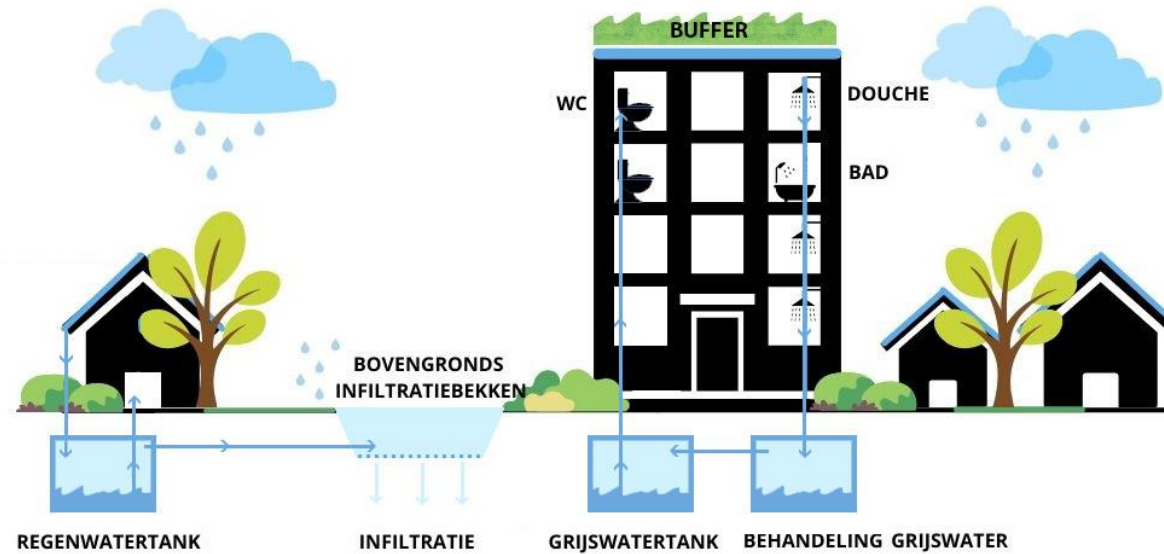

<https://groenblauwpeil.be/>

<https://blauwgroenvlaanderen.be/>

Andere initiatieven

Cooek-project Waterbewust bouwen

<https://www.embuildvlaanderen.be/projecten/waterbewust-bouwen/>

Wat verandert er?

Riet Lismont

Projectleider kennisbeheer VLARIO

- Invoegetreding:
 - Van toepassing vanaf 2 oktober 2023
 - OV en meldingen
 - INCLUSIEF openbaar domein dat deel uitmaakt van een aanvraag tot omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden
 - Van toepassing op openbaar domein voor OV aanvragen vanaf 7 januari 2025
 - UITZONDERING: Handelingen op openbaar domein die volledig van vergunning vrijgesteld zijn op basis van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, vallen niet onder dit besluit.
 - Moeten wel voldoen aan de CODE GOEDE PRAKTIJK RIOLERING (CGPR update)
- De provincieraden en gemeenteraden brengen eventueel bestaande provinciale en gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen binnen vierentwintig maanden vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit besluit in overeenstemming met de voorschriften van dit besluit.
- Toepassing:
 - Dit besluit is niet van toepassing op vergunningsaanvragen en meldingen die voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit worden ingediend.
 - Dit besluit is niet van toepassing op van vergunning vrijgestelde handelingen die voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit zijn aangevat.

- Huidige GSVH 5 juli 2013
 - De vandaag geldende regels rond opvang van hemelwater houden onvoldoende rekening met **evoluties inzake klimaat**:
 - hevige piekregenval/extreme neerslag
 - langere periodes van droogte
 - Hoge verhardingsgraad: **16% van Vlaanderen verhard**, wat leidt tot een **snelle afvoer van water**.
- GSVH 2023
 - Nieuwe GSVH → strenger en meer van toepassing
 - Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig

- Ook van toepassing op het openbaar domein
- Optrekken dimensionering van
 - hemelwaterputten
 - volume en infiltratieoppervlakte infiltratievoorziening
 - Buffervoorziening
- Regenwaterput ook verplicht bij verbouwing of uitbreiding aan bestaande gebouwen
- Maximaal gebruik regenwater voor toepassingen waar geen drinkwaterkwaliteit voor nodig is
- Mogelijkheid om verplichtingen met betrekking tot hemelwater collectief op te nemen.

Wijzigingen

- Herschrijven bepaalde definities
 - Bij groendak is de eis van 35l/m^2 niet meer opgenomen in de definitie maar verder in art. 7 en 8 wordt gesteld dat je voor de dimensionering RWP/INF enkel de helft van de oppervlakte van het groendak mag nemen indien deze een minimale opslagcapaciteit $\geq 50\text{l/m}^2$ heeft.
- Toevoeging
 - Waterdoorlatende verharding: een verharding die is uitgevoerd met waterdoorlatende materialen, in voorkomend geval geplaatst op een waterdoorlatende funderingslaag en onderfunderingslaag;
 - Enkel uitzondering voor waterdoorlatende verhardingen die een hellingspercentage van minder dan 2% hebben voor bepalen afwaterende oppervlakte (art. 8).
 - Werken aan de afwatering: werken aan een bestaand gebouw of bestaande overdekte constructie waarbij de afvoer van zowel afval- en hemelwater ingrijpend wordt aangepast.

GSVH 2013

- Privédomein
- Verkaveling met aanleg wegenis

Nieuwe GSVH 2023

- Privédomein
- Openbaar domein

GSVH 2013

- Nieuwbouw/herbouw/uitbreiding overdekte constructies > 40m²
- Verhardingen aanleggen, heraanleggen of uitbreiden > 40m²
- Aanleg afwatering bestaande constructie/verharding die voorheen natuurlijk infiltreerde

Toepassingsgebied

Nieuwe GSVH 2023

- Nieuwbouw/herbouw overdekte constructies en verbouwing met werken aan de afwatering en uitbreidingen
 - Verhardingen aanleggen, heraanleggen of uitbreiden
 - Aanleg afwatering bestaande constructie/verharding die voorheen natuurlijk infiltreerde
- Geen grens m²

GSVH 2013

NIET VAN TOEPASSING:

- Hemelwater dat op natuurlijke wijze op eigen terrein in de bodem infiltreert
- Verontreinigd regenwater

Toepassingsgebied

Nieuwe GSVH 2023

NIET VAN TOEPASSING:

- hemelwater dat erop valt op eigen terrein in de **onverharde zone (=25%)** infiltreert zonder dat hiervoor een afvoersysteem moet worden aangelegd
 - De oppervlakte waaronder zich ondergrondse constructies bevinden, die verhinderen dat het hemelwater infiltreert, wordt NIET in rekening gebracht bij de onverharde zone (bv. parkeergarage)
- Verontreinigd regenwater
- Handelingen op openbaar domein die volledig van vergunning vrijgesteld zijn op basis van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, vallen niet onder dit besluit.
 - CGPR RIOLERING van toepassing

GSVH 2013

- Bij stedenbouwkundig vergunningsplichtige of meldingsplichtige handelingen waarbij de plaatsing van een hemelwaterput, infiltratievoorziening of buffervolume vereist is volgens de bepalingen van dit besluit, worden de volgende zaken vermeld in het dossier en op de **plannen**.
 - ...

Nieuwe GSVH 2023

- Geschrappt. Opgenomen in het **normenboek** wat op de plannen dient te staan

GSVH 2013

- Als de bouwheer een afvoer van het hemelwater moet aanleggen, is hij verplicht het overtollige hemelwater **minstens tot aan het lozingspunt** gescheiden af te voeren van het afvalwater.
- Voor bestaande gebouwen die in een **gesloten bebouwing** worden uitgebreid, is de scheiding tussen afvalwater en hemelwater dat afkomstig is van overdekte constructies en verhardingen alleen verplicht als daarvoor geen bijkomende leidingen onder of door het gebouw moeten worden aangelegd.

Algemene bepalingen

Nieuwe GSVH 2023

- Het hemelwater wordt ten allen tijde gescheiden gehouden van het afvalwater. → **Uitzondering grijswaterrecuperatie (?)**
- Op openbaar domein worden hemelwater en afvalwater enkel afgevoerd in een **gemengd stelsel** als dat op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen toegelaten is.
- Voor **bestaande gebouwen** waarin afvalwater en hemelwater niet gescheiden zijn, is een gescheiden stelsel alleen verplicht als daarvoor geen bijkomende leidingen onder of door het bestaande gebouw moeten worden aangelegd.
- De personen die de hemelwaterput, de infiltratie- of buffervoorziening of de lozingsbegrenzer gebruiken, handelen als **voorzichtig en redelijk persoon** waarbij waterverspilling en -verontreiniging wordt vermeden.
- Voorzieningen **in gebruik houden en onderhouden**.

GSVH 2013

Algemene bepalingen

Nieuwe GSVH 2023

- In dit artikel wordt verstaan onder **bestaande gebouwen**:
de gebouwen die gebouwd zijn voor 1 februari 2005, of de gebouwen waarop het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater, zoals van kracht op 31 december 2013, niet van toepassing was.

GSVH 2013

- Verplicht bij nieuwbouw/herbouw
 - Dus niet bij uitbreiding of renovatie
- Volledig groendak = niet verplicht

Hemelwaterput

Nieuwe GSVH 2023

- Bij nieuwbouw of herbouw van een gebouw, bij **verbouwing** van een bestaand gebouw met werken aan de afwatering of **uitbreiding** van een bestaand gebouw, dat een **woongelegenheid** bevat, is de plaatsing van een of meer hemelwaterputten verplicht.
- Indien men al een regenwaterput heeft bij bestaand gebouw
 - Eengezinswoning/ meergezinswoning: **geen bijkomende put plaatsen.**
 - Geen wooneenheid: plaatsing van een bijkomende hemelwaterput voor het bijkomend volume pas verplicht als die bijkomende put **minimaal 10.000 liter** zou moeten zijn.

GSVH 2013

- Eengezinswoning: min. 5.000 liter
- Ander gebouw: 50l/m² met max. 10.000 liter (meer = afwijking)

Hemelwaterput

Nieuwe GSVH 2023

- 1 woongelegenheid
 - Dakopp < 80m²: min. 5.000l
 - Dakopp 80-120m²: min. 7.500l
 - Dakopp 120-200m²: min. 10.000l
 - Dakopp > 200m²: min. 100l/m²
 - tenzij uit de aanvraag blijkt dat de gebruiksmogelijkheden niet in verhouding zijn tot het vastgelegde volume.
- Meerdere woongelegenheden:
 - min. 100l/m² dakopp
 - Per overschreden schijf putvolume van 5.000 liter wordt minimaal een wooneenheid op de hemelwaterput aangesloten voor zover er voldoende woongelegenheden aanwezig zijn. (min. 1!)
- Geen woongelegenheid
 - Regenwaterput verplicht tenzij kan worden aangetoond dat er geen gebruiksmogelijkheden zijn voor opvangen hemelwater.
 - min. 100l/m² dakopp, tenzij wordt aangetoond dat de gebruiksmogelijkheden niet in verhouding zijn tot het vastgelegde volume.

GSVH 2013

- Een of meerdere aftappunten die het gebruik van het opgevangen hemelwater mogelijk maken
 - Dus minimum **1 aftappunt**

Hemelwaterput

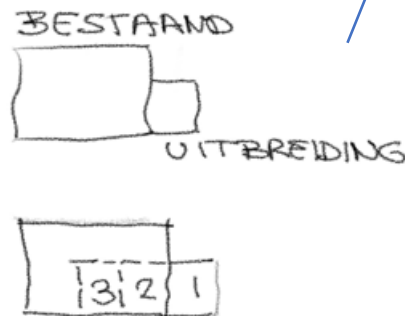
Nieuwe GSVH 2023

- Er worden aanvoerleidingen aangelegd naar elk toilet, naar de plaats waar de wasmachine is gepland - van elke aan te sluiten woongelegenheden, en naar de tuin, indien aanwezig.
 - Het opgevangen hemelwater wordt **maximaal gebruikt** voor toepassingen waar geen drinkwaterkwaliteit voor nodig is, waaronder toiletspoeling, poetswater, wasmachine en gebruik buiten.

GSVH 2013

Bepalen dakoppervlakte

- Delen van gebouwen die voorzien zijn van een groendak, hoeven niet aangesloten te worden op de hemelwaterput en hoeven niet in rekening gebracht te worden bij de berekening van de minimale inhoud van de hemelwaterput.

Nieuwe GSVH 2023

Bepalen AFWATERENDE OPP DAK voor dimensionering

- Som van de horizontale dakoppervlakten van de nieuw te bouwen/herbouwen/verbouwen overdekte constructies of de horizontale dakoppervlakte van de uitbreiding van de overdekte constructies.
- Bij uitbreidingen: **WIN-BACK PRINCIPE!** + 2x nieuwe oppervlakte – waar tegenaan gebouwd wordt.
- Voor de delen van het dakoppervlak die voorzien zijn van een groendak, is de aansluiting op een hemelwaterput niet verplicht.
 - Indien wel aansluiten = 50% opp groendak indien buffercapaciteit groendak $\geq 50\text{l/m}^2$

Nieuwe GSVH 2023

In dit artikel wordt verstaan onder **bestaande gebouwen** of **bestaande overdekte constructies**:

- de hoofdzakelijk vergunde of vergund geachte gebouwen of hoofdzakelijk vergunde of vergund geachte overdekte constructies die gebouwd zijn op het ogenblik van de vergunningsaanvraag
- of, als het over van vergunning vrijstelde handelingen betreft, op het ogenblik van de start van deze vrijgestelde handelingen.

GSVH 2013

- Verplicht, tenzij het goed < 250m²
- Niet toegelaten als het goed gelegen is in een beschermingszone type I of II van een drinkwaterwingebied
 - Buffervoorziening

Infiltratievoorziening

Nieuwe GSVH 2023

- Verplicht, tenzij de kadastrale percelen in kwestie die tot een eigendom behoren samen < 120m²
 - Ook in beschermingszone type I, II of III

GSVH 2013

- Dimensionering op basis van afwaterende oppervlakte
 - Win-back principe: + 1x nieuwe oppervlakte
 - Groendak: 50%

Nieuwe GSVH 2023

- Dimensionering op basis van afwaterende oppervlakte
 - Verhardingen: nieuw/heraanleg/uitbreiding
 - Uitzondering: Waterdoorlatende verhardingen met helling $< 2\%$
 - Win-back principe: + 2x nieuwe oppervlakte
 - Daken: cfr. art. hemelwaterput

GSVH 2013

- Dimensionering op basis van afwaterende oppervlakte
 - Aftrek indien HWP: 60m² of meer via berekening tabel

Nieuwe GSVH 2023

- Dimensionering op basis van afwaterende oppervlakte
 - Aftrek indien HWP (nieuw of bestaand conform art 7):
 - 30m² per aangesloten woongegelegenheid
 - 30m² indien geen woongegelegenheid
 - Indien grotere HWP én groter hergebruik mag de afwaterende oppervlakte met een overeenkomstig aantal vierkante meter verminderd worden, mits de vergunningsaanvrager dit gemotiveerd aantoonst.

GSVH 2013

- Dimensionering op basis van afwaterende oppervlakte
 - Volume: 25l/m²
 - Infiltratieopp: 4%

Nieuwe GSVH 2023

- Dimensionering op basis van afwaterende oppervlakte
 - Volume: 33l/m²
 - Infiltratieopp: 8%

GSVH 2013

- /

Infiltratievoorziening

Nieuwe GSVH 2023

- Infiltratievoorzieningen worden **bovengronds** aangelegd, tenzij de vergunningsaanvrager gemotiveerd aantoont dat de ondergrondse aanleg onvermijdbaar is.
- Tot op een diepte van 50 centimeter wordt geacht dat de bodem boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand gelegen is.
 - Indien afwaterende oppervlakte **> 1.000 m²**, en de infiltratievoorziening dieper dan 50 centimeter is, wordt in de vergunningsaanvraag aan de hand van een **grondwaterpeilmeting** en **minstens drie infiltratieproeven** aangetoond dat de wijze van aanleg verantwoord is.
 - Tenzij anders blijkt uit bovenstaande meting.
- De noodoverloop bevindt zich op **minder dan 30 centimeter** onder het maaiveld.

GSVH 2013

- Indien beschermingszone I/II drinkwaterwingebied
- Via afwijking art. 13

Buffervoorziening

Nieuwe GSVH 2023

- Als er om technische redenen geen infiltratievoorziening kan worden aangelegd, wordt een buffervoorziening aangelegd als de in rekening te brengen afwaterende oppervlakte groter dan of gelijk is aan **1.000m²**

GSVH 2013

- 25l/m² afwaterende oppervlakte
- Vertraagde afvoer indien afwaterende opp > 2.500m² max. 20l/s/ha

Nieuwe GSVH 2023

- 43l/m² afwaterende oppervlakte
- Max. lozingsdebiet 5l/s/ha
- Volume: tussen de hoogte van de overloop en de vertraagde afvoer

GSVH 2013

/

Aansluiting verhardingen

Nieuwe GSVH 2023

- Een deel van of alle **daken van de overdekte constructie of het gebouw in kwestie**, met inbegrip van de bestaande daken, voor zover deze nog niet zijn aangesloten, worden op de **hemelwaterput, de infiltratievoorziening of de buffervoorziening** aangesloten, behalve als daarvoor bijkomende leidingen onder of door bestaande gebouwen moeten worden aangelegd of als dat door andere regelgeving wordt verboden. Het aan te sluiten deel is minstens zo groot als de in rekening te brengen afwaterende oppervlakte van de daken.
- Een deel van of alle **verhardingen**, met inbegrip van de **bestaande verhardingen**, voor zover deze nog niet zijn aangesloten, worden op de **infiltratievoorziening of de buffervoorziening** aangesloten, behalve als daarvoor bijkomende leidingen onder of door bestaande gebouwen moeten worden aangelegd of als dat door andere regelgeving wordt verboden. Het aan te sluiten deel is minstens zo groot als de in rekening te brengen afwaterende oppervlakte van de verhardingen.

GSVH 2013

Collectieve voorzieningen

Nieuwe GSVH 2023

- Aan de bepalingen van dit besluit kan worden voldaan door de aanleg van afzonderlijke voorzieningen of door de aanleg van collectieve voorzieningen voor verschillende overdekte constructies of verhardingen.
- Collectieve voorzieningen worden gedimensioneerd op basis van de **som van de oppervlakten die erop aangesloten worden**. Het geheel van afzonderlijke voorzieningen die onderling uitwisselbaar zijn, wordt beschouwd als collectieve voorziening.
- Als de aanvrager ervoor kiest om aan de verplichtingen, opgenomen in dit besluit, gedeeltelijk of volledig collectief te voldoen, wordt dat in de **omgevingsvergunningsaanvraag** afdoende aangetoond.
- In de aanvraag wordt bijgevolg duidelijk opgenomen welke oppervlakten al zijn aangesloten op de collectieve voorziening om te garanderen dat er nog voldoende ruimte beschikbaar is. Op basis van de voormelde oplijsting wordt gegarandeerd dat de totale afstroming nog altijd in overeenstemming is met de normen, vermeld in artikel 7, 8 en 9.

GSVH 2013

Collectieve voorzieningen

Nieuwe GSVH 2023

- Voor elk project met nieuwe of heraan te leggen **wegen** is een **collectieve infiltratievoorziening verplicht**. Als er om technische redenen geen collectieve infiltratievoorziening kan worden aangelegd, wordt een collectieve buffervoorziening aangelegd als de in rekening te brengen afwaterende oppervlakte groter dan of gelijk is aan 1000 vierkante meter.
 - De afwaterende oppervlakte is gelijk aan de aan te sluiten wegverharding vermeerderd met 80 vierkante meter per bebouwbaar perceel binnen het project of per bebouwbaar perceel dat grenst aan het openbaar domein.
 - De verplichtingen op de individuele percelen blijven van toepassing.

GSVH 2013

Art. 13

- Het vergunningverlenende bestuursorgaan kan bij de beoordeling van de aanvraag in uitzonderlijke gevallen **afwijkingen** toestaan van de verplichtingen van dit besluit als dat om specifieke redenen met betrekking tot de mogelijkheden van hergebruik of plaatselijke terreinkenmerken verantwoord of noodzakelijk is.

Uitzonderingen

Nieuwe GSVH 2023

Art. 12

- Op gemotiveerd verzoek van de vergunningsaanvrager, kan de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15 of 52 van het decreet van 14 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, bij de beoordeling van een omgevingsvergunningsaanvraag **uitzonderingen toestaan** op de verplichtingen van dit besluit als dat om specifieke redenen met betrekking tot de mogelijkheden van gebruik, wettelijke voorschriften of plaatselijke terreinkenmerken verantwoord of noodzakelijk is.

Hoofdstuk 5 - Wijzigingsbepalingen

- Toegevoegd aan de GSVH: Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwater, tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige **handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is.**
- Zie Art. 13 tot 18

Welke stappen worden nog gezet tot 2/10?

Silvia De Nolf - NAV

Belangrijkste stappen die nog te nemen zijn:

- Maart-juni: Opmaak van het TA (Technisch achtergronddocument bij de gewestelijke verordening) in opdracht van VMM/DO
- April-juni: Bespreking van het TA in de werkgroep van het CIW (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid)
- Juli-augustus: Aanpassingen aan het TA
- September: Goedkeuring door het CIW
- September: Verspreiding TA
- 2 oktober: gewestelijke verordening treedt in werking
- Oktober: Fysieke opleidingen in opdracht van VMM/DO

Doel van het TA:

- Sensibiliseren (doel van de verordening toelichten)
- Opleiden (technische toepassing toelichten)
- Beleid stroomlijnen (juridische interpretatie en afwijkingsmogelijkheden toelichten)

Inhoud van het TA:

- Doel van de verordening kaderen
- Toepassingsgebied van de verordening toelichten
- Technisch opleiden: Technische uitleg geven over hoe en met welke technieken de verordening kan toegepast worden
- Juridisch informeren: Juridische informatie geven over de verordening
- Beleid stroomlijnen: Afwijkingsmogelijkheden adviseren
- Doorheen het hele document: Voorbeelden aanreiken van concrete toepassingen

Inhoud van het TA:

- Waarom en wanneer een hemelwaterverordening?
- Toepassingsgebied: algemeen, nieuwbouw/herbouw, uitbreiding, ingrijpende verbouwing, verhardingen, openbaar domein, vergunningsplichtig of niet, vrijstellingen, voorbeelden
- Hemelwaterput: waarom?, wanneer?, wat aansluiten?, hoe groot?, hoe te plaatsen? (technisch), uitzonderingen en afwijkingen, innovatieve technologieën
ingaan op groendaken, berekeningsnota's van nuttig hergebruik, retentiedaken, gekoppelde putten enz...

Inhoud van het TA:

- Infiltratievoorziening: waarom?, wanneer?, wat aansluiten?, hoe groot?, hoe uitvoeren?, uitzonderingen en afwijkingen, innovatieve technologieën

ingaan op waterdoorlatende verhardingen, berekeningsnota's ifv groter hergebruik, overstromingsgevoelige gebieden, wadi's, grind/schelpenkorven, swales enz...

- Buffervoorziening: wanneer?, hoe groot?, hoe uitvoeren?
- Collectieve voorzieningen: privaat of openbaar domein?, hoe berekenen?
- Verkavelingen en openbaar domein: verkavelingen, openbaar domein, code van goede praktijk rioleringen

Samenstelling werkgroep CIW:

- Departement Omgeving
- VMM
- VLARIO
- Farys
- Fluvius
- Aquafin
- VVSG + Stad Leuven + Stad Gent
- Provincie Antwerpen + Provincie West-Vlaanderen

What's next?

Ook te consulteren organisaties:

- Beroepsorganisaties in de bouw
- Consumentenorganisaties
- Wetenschappelijke organisaties

Fysieke Opleidingen watertoets + hemelwaterverordening + TA (VMM+DO):

- Donderdag 5/10 in het VAC Gent
- Dinsdag 10/10 in het VAC Hasselt
- Donderdag 12/10 in het Herman Teirlinck gebouw Brussel

Vervolgwebinar TA (VLARIO + Embuild)

- Datum nog te bepalen

Hoe ga ik hiermee aan de slag als lokaal bestuur?

Tom Hofman – VLARIO Werkgroep Gemeenten

Wees bewust van de noodzaak

- Wettelijke grond
- Langere periodes van droogte
- (Extreme) neerslag met wateroverlast
- Beleidskeuzes (klimaatadaptatie, ontharding, ...)

Wees bewust van de noodzaak

Wees bewust van de noodzaak

- Vervolg webinar: toepassing GSVH 2023
 - Op basis van technisch achtergronddocument
 - Update code goede praktijk riolering
 - Praktische voorbeelden
- VLARIO - Opleiding vergunningverleners waterhuishouding
 - 2 mei: Antwerpen
 - 9 mei: Sint-Niklaas
 - 12 september: Leuven + GSVH Provincie Vlaams Brabant
 - September-oktober: 2 sessies in Oost-Vlaanderen/West-Vlaanderen nog vast te leggen

- Doelgroep: omgevingsambtenaren die dagdagelijks vergunningsaanvragen behandelen (laagdrempelig)
- Inhoud opleiding
 - Beleid en wetgeving (Vlarem II, GSVH, aansluitingen RWA/DWA)
 - Stappenplan: Behandeling aanvragen omgevingsvergunning
 - Documenten
 - Planning en aanpak
 - Nazicht rioleringsplan
 - Toepassing GSVH en aanstiplijst hemelwater
 - Omgaan met afwijkingen
 - Opmaak vergunning
 - Stappenplan in de praktijk (voorbeelden)
 - Keuring privéwaterafvoer en handhaving
 - Facultatief: Provinciale verordening hemelwater Vlaams-Brabant

- Ken het verschil tussen GSVH 2013 en 2023
 - Toepassing juiste GSVH
- Respecteer de overgangsdatum van invoegetreeding
 - 2 oktober 2023: OV + meldingen + verkavelingen openbaar domein
 - 7 januari 2025:
 - OV openbaar domein → nieuwe GSVH 2023
 - Handelingen openbaar domein vrijgesteld van vergunning → toepassing Code goede praktijk riolering (update)
- Verspreid TA en CGPR om vergunningen te beoordelen
- Interne opleiding betrokken diensten

- Opmaak omgevingsvergunning
 - Verwijzing naar de correcte GSVH of Code goede praktijk riolering
 - Vereisten GSVH expliciet noteren bij de voorwaarden
 - Dimensionering regenwaterput/infiltratievoorziening/buffervoorziening
 - Hergebruik regenwater
 - Type infiltratievoorziening
 - Aanvaarde uitzonderingen
 - Vermijd copy-paste tekst m.b.t. oude GSVH
 - Nazicht rioleringsplan toepassing GSVH
 - Inclusief dimensionering!
 - Opleggen keuring privéwaterafvoer indien van toepassing

→ Zie opleiding VLARIO Omgevingsvergunning waterhuishouding.
Deze persoon kan de opleiding intern geven aan collega's.

Wees intern voorbereid

- Opvolging omgevingsvergunningen
 - Doorlooptijd dossiers OV
 - Attesten van keurders
 - KPR-module
 - Getekende plannen
 - Handhaving
 - Toestaan van afwijking door de uitzonderingsmaatregel - motivatieplicht
 - Toezicht

- bewoners en ontwerpers (architecten/studiebureaus/projectleiders)
- Pas website gemeente reeds aan:
 - Aankondiging wijzigingen
 - Data invoegetreiding
 - Beschikbare documentatie
 - Verwachtingen
 - Projecten openbaar domein
 - Nieuwe projecten: ontwerp volgens nieuwe GSVH: indien indiening > 7 januari 2025
 - Lopende projecten:
 - Risico-inschatting aanvraag OV voor of na 7 januari 2025
 - Gekende projectleiders hierover reeds informeren

Hoe ga ik hiermee aan de slag als aannemer/installateur?

Verplicht gebruik van hemelwater voor alle mogelijke
toepassingen: enkele aandachtspunten

Liesbeth Vos

- 1999

1° het vaststellen van een gemeentelijke bouwverordening waarbij voor nieuwbouw en vernieuwbouw de installatie van een hemelwaterput met een minimale inhoud van 3 m³ met hergebruik of de installatie van een infiltratievoorziening, verplicht gesteld wordt, en;

- 2004

§ 4. Een stedenbouwkundige vergunning voor de werken, bedoeld in artikel 3, § 1, kan enkel worden afgegeven als op de hemelwaterput een operationele pompinstallatie wordt aangesloten, die het gebruik van het opgevangen hemelwater mogelijk maakt.

Een pompinstallatie is niet verplicht indien de aftappunten gravitair gevoed kunnen worden.

- 2013

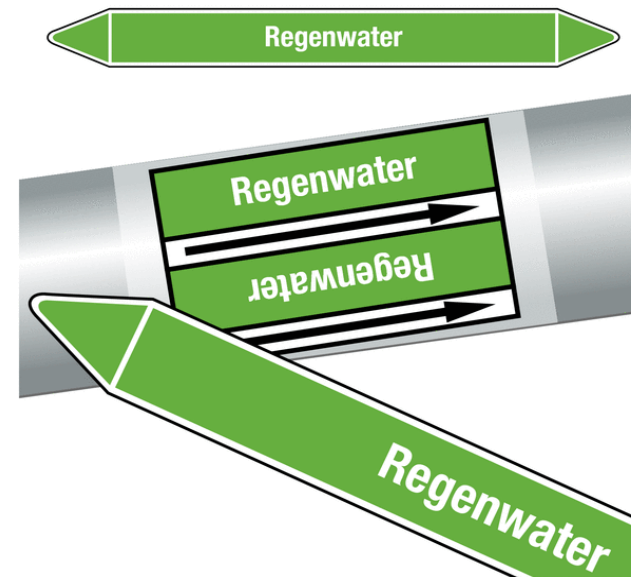
§ 2. De hemelwaterputten worden uitgerust met een operationele pompinstallatie en een of meerdere aftappunten die het gebruik van het opgevangen hemelwater mogelijk maken, tenzij de aftappunten gravitair gevoed kunnen worden.

- 2023: de nieuwe hemelwaterverordening verplicht om alle toestellen die aangesloten kunnen worden op hemelwater, ook effectief op hemelwater aan te sluiten

§4. Elke hemelwaterput wordt uitgerust met een operationele pompinstallatie en een of meer aftappunten die het gebruik van het opgevangen hemelwater mogelijk maken, tenzij de aftappunten gravitair gevoed kunnen worden. Er worden aanvoerleidingen aangelegd naar elk toilet en naar de plaats waar de wasmachine is gepland, van elke aan te sluiten woongegelegenheid, en naar de tuin, indien aanwezig. Het opgevangen hemelwater wordt maximaal gebruikt voor toepassingen waar geen drinkwaterkwaliteit voor nodig is, waaronder toiletspoeling, poetswater, wasmachine en gebruik buiten.

- Alle materialen voor drinkwaterleidingen kunnen ook gebruikt worden voor hemelwaterleidingen, behalve gegalvaniseerd staal.
- Markering volgens de norm **NBN ISO 20560-1 (2021)**

Gevaarlijke stoffen	Alkaliën (logen)
Gas (vloeibaar of gasvormig)	Brandblusmiddelen
Vloeistoffen en vaste stoffen (poeder / granulaat)	Water
Zuren	Lucht

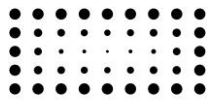

- Pictogrammen aanbrengen aan de tappunten waar geen drinkwater beschikbaar is

Hoe bijvullen met drinkwater in geval van tekort aan hemelwater?

- 3 manieren om over te schakelen naar drinkwater
 1. Omschakeling door middel van een dubbel waterleidingnet naar de tappunten
 2. Bijvulling van de tank met drinkwater via een onderbroken systeem met trechter
 3. Omschakeling van aanzuigleiding

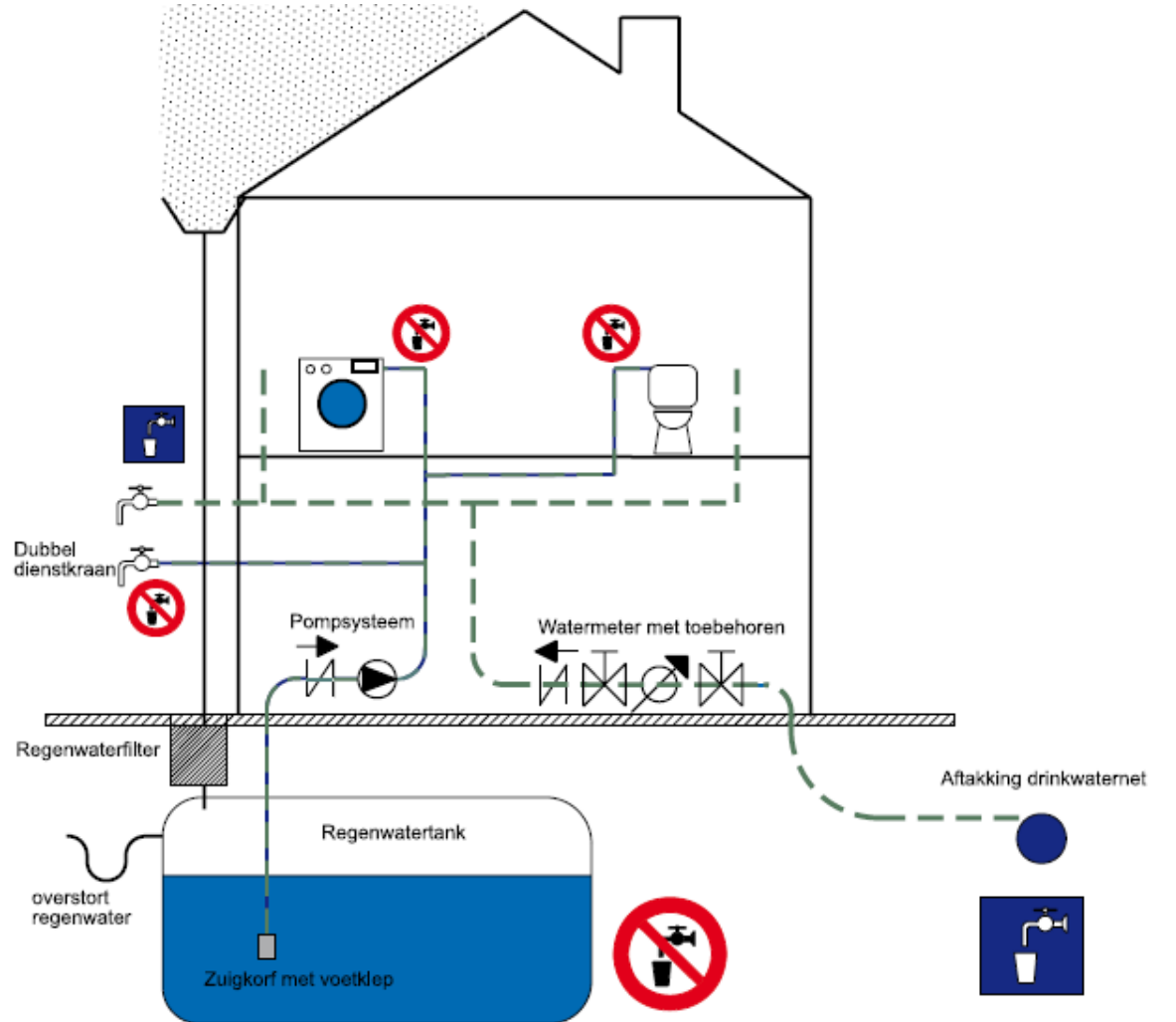
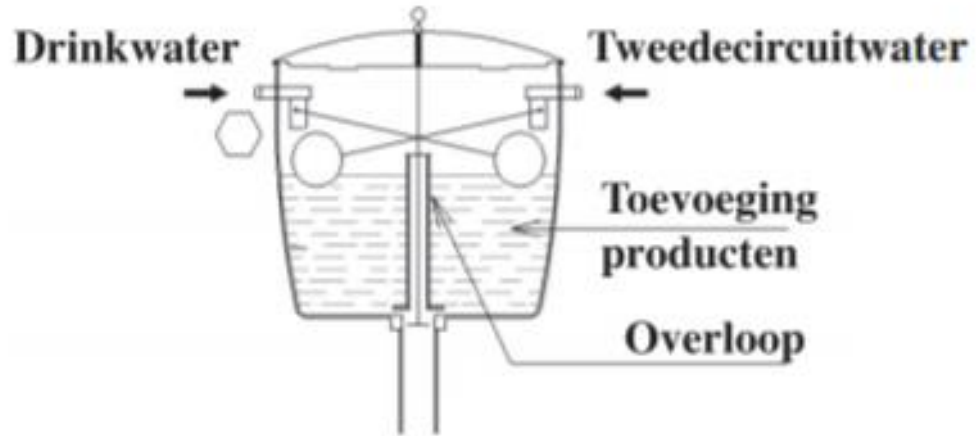

VLARIO
OVERLEGPLATFORM

Embuild

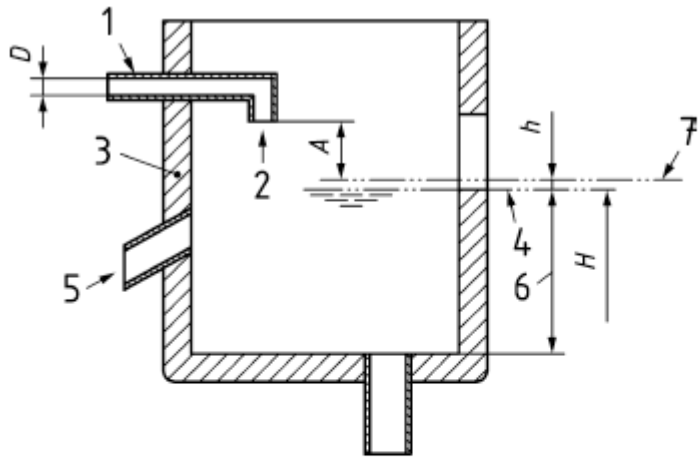
VLAANDEREN

Omschakeling door middel van een dubbel waterleidingnet naar de tappunten

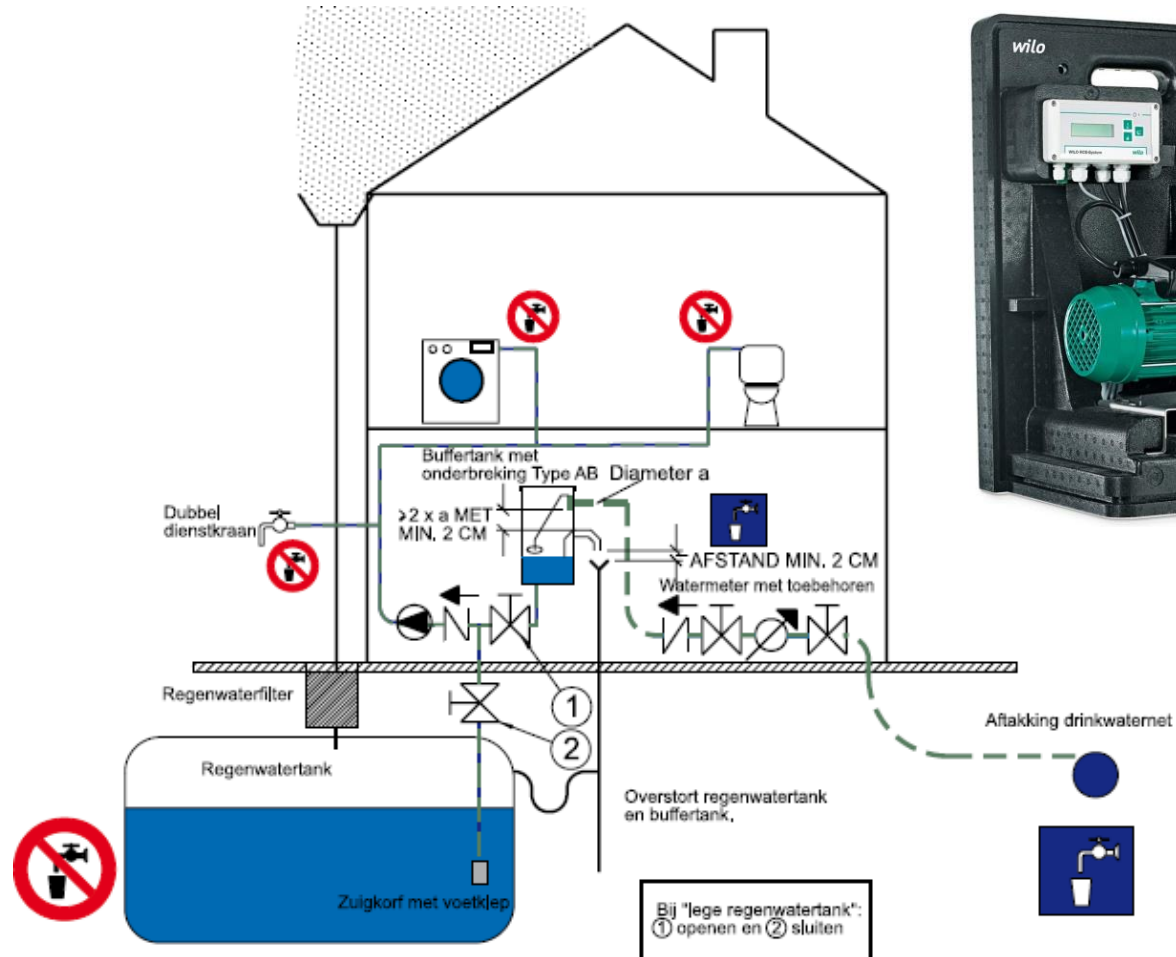
Bron: GEP

Omschakeling van aanzuigleiding

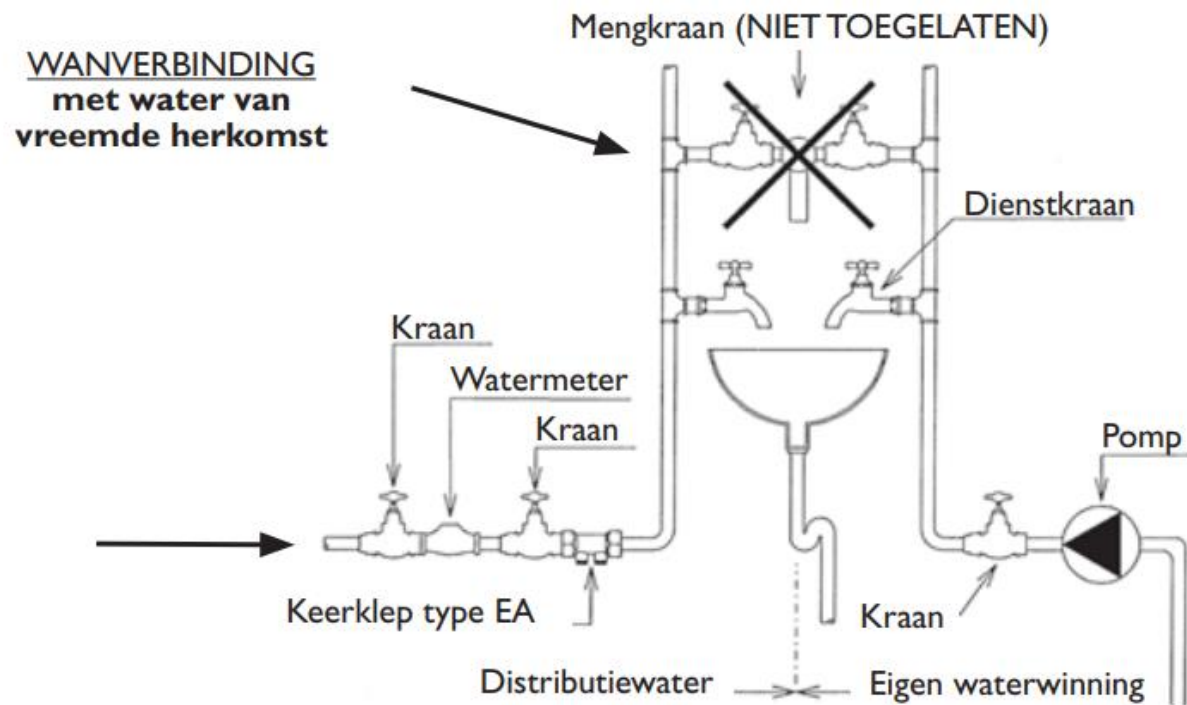
- 6 upstream face of the overflow arrangement U_w ($U_w \geq 5 h$)
- 7 critical water level
- A air gap
- D internal diameter of feed pipe (bore)
- H maximum water level
- h distance between overflow and critical water level

Onderbreking type AB (NBN EN 13077)
Zie ook Repertorium Belgaqua

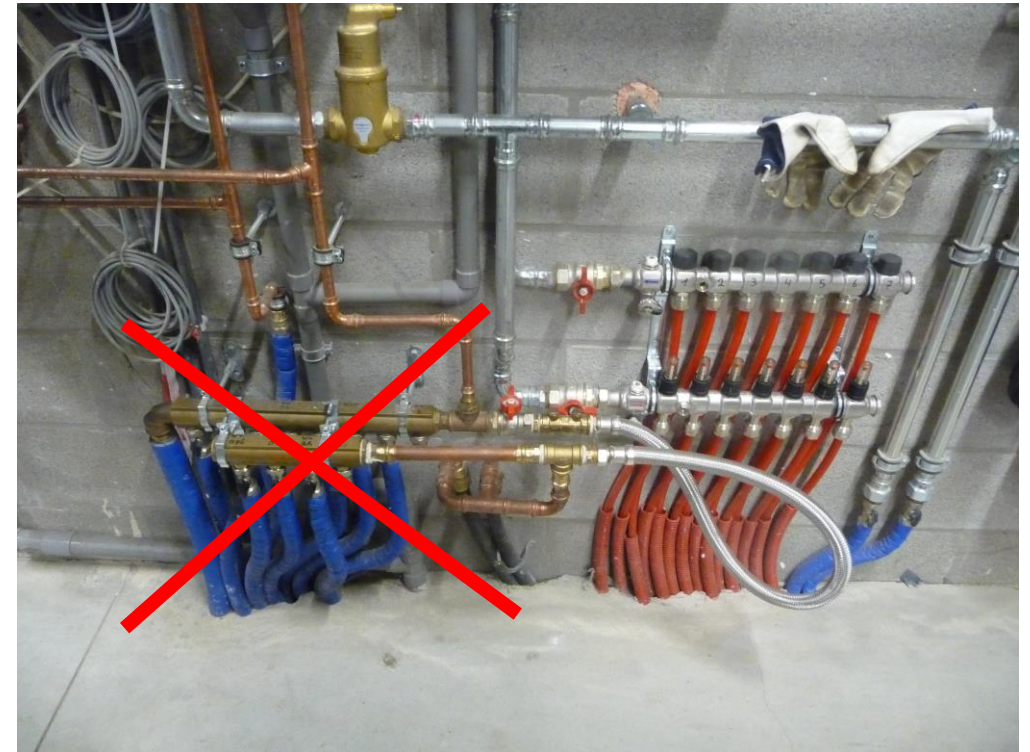

Bron: WILO

- Hemelwater- en drinkwaterleidingnet moeten volledig gescheiden zijn

Voorbeeld wanverbinding aan mengkraan

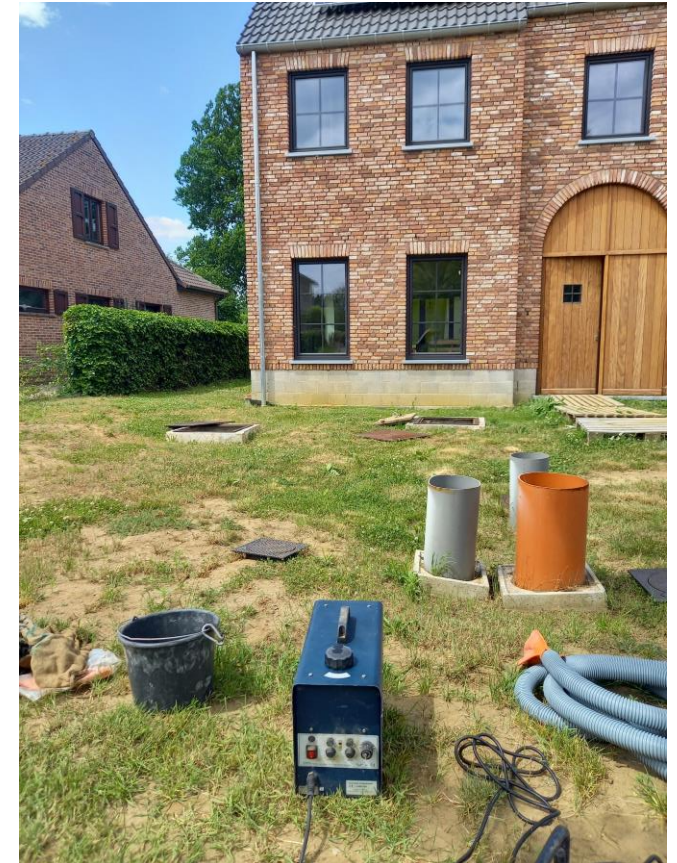
Voorbeeld wanverbinding van collectoren

- In de Verordening is aangegeven dat het hemelwater geïnfiltreerd kan worden (of gebufferd met vertraagde afvoer) indien het hemelwater niet gebruikt kan worden.
- Het toepassingsgebied van de Verordening is enkel hemelwater. Grijswatersystemen worden door de regelgeving niet uitgesloten maar moeten via een afwijking aangevraagd worden.

Welke gevolgen heeft dit voor de keuring privéwaterafvoer?

Riet Lismont - VLARIO

- Keuring is verplicht volgens Algemeen Waterverkoopreglement bij:
 - Nieuwbouw/herbouw
 - Nieuwe huisaansluiting
 - Plaatsing IBA (bij bestaande gebouwen in rode cluster)
 - Afkoppelingsproject (scheiding RWA/DWA)
 - Inbreuk (op vraag exploitant)
- Afkeurcriteria zijn vastgelegd in MB Keuring
 - Nog niet gepubliceerd - Huidige werkwijze: DRAFT 2020
 - Richtlijnen: www.vlario.be/keuring/richtlijnen-keuring

Wijzigingen keuring nieuwe GSVH?

- Nieuwe GSVH
 - Schema's MB keuring worden aangepast cfr. nieuwe GSVH
 - Géén bijkomende afkeurcriteria
 - Enkel afkeur indien afwezigheid regenwaterput/infiltratievoorziening/buffervoorziening
 - Geen afkeur voor: dimensionering, hergebruik regenwater,...
 - GSVH 2023 is van toepassing bij 'verbouwingen met werken aan de afwatering'
 - Hiervoor is geen keuringstype - keuring is nu niet verplicht → enkel indien nieuwe huisaansluiting (= keuring type 'nieuwe aansluiting')
 - Geen keuring op openbaar domein

Zitten nu niet in de afkeurschema's:

- Dimensionering regenwatervoorzieningen
- Type infiltratie- of buffervoorziening (bovengronds/ondergronds)
- Natuurlijke afwatering enkel in zone die 25% van verharding betreft om geen onderdeel uit te maken van de GSVH
- Verplicht hergebruik binnen wooneenheid (wc, wasmachine, buitenkraan,...)
- Verplicht hergebruik op minimum aantal wooneenheden bij pand met meerdere wooneenheden (1 wooneenheid per begonnen 5.000 liter)
- Rechtstreekse afvoer regenwater naar openbaar domein
 - Aansluitingen alle daken naar RWP (of INF of BUF)
 - Aansluiting van alle aangesloten verhardingen naar INF (of BUF)

KEURINGSATTEST

m.b.t. de aansluiting van de private waterafvoer

Opgelegd door het Algemeen Waterverkoopreglement van 8 april 2011 en ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011

Resultaat: CONFORM

VLARIO-KPR-A-001 Revisie: 13

KEURINGSATTEST

m.b.t. de aansluiting van de private waterafvoer

Opgelegd door het Algemeen Waterverkoopreglement van 8 april 2011 en ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011

Resultaat: CONFORM

Dossiernummer KPR-20210104-00032-01

Type Keuring in het kader van nieuwbouw/herbouw (NWB-023)

Afgeleverd op 5/1/2021

Keuringsdatum 5/1/2021

Keurder

Keurder Certificaatnummer

Postgemeente

Adres

AANDACHTSPUNTEN

Onderstaande aandachtspunten leiden niet tot afkeur volgens het ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011. Deze aandachtspunten zijn gebaseerd op andere vigerende wet- en regelgevingen of voorwaarden opgelegd in de vergunning waaraan het rioleringsstelsel dient te voldoen of zijn verduidelijkingen bij de keuring.

R.1. Terras en/of inrit nog niet aangelegd op het ogenblik van de keuring. Bij aanleg bij voorkeur het regenwater natuurlijk laten afvloeien (natuurlijke infiltratie) of aan te sluiten op de overloop van de regenwaterput (voor de infiltratievoorziening).

R.3.2.a. Pomp voor hergebruik regenwater niet geplaatst. Type ECO GSV 10000 R7.5

Francken W., Directeur VLARIO

AANDACHTSPUNTEN

Onderstaande aandachtspunten leiden niet tot afkeur volgens het ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011. Deze aandachtspunten zijn gebaseerd op andere vigerende wet- en regelgevingen of voorwaarden opgelegd in de vergunning waaraan het rioleringsstelsel dient te voldoen of zijn verduidelijkingen bij de keuring.

R.1. Terras en/of inrit nog niet aangelegd op het ogenblik van de keuring. Bij aanleg bij voorkeur het regenwater natuurlijk laten afvloeien (natuurlijke infiltratie) of aan te sluiten op de overloop van de regenwaterput (voor de infiltratievoorziening).

R.2.c. Pomp voor hergebruik regenwater niet geplaatst.

Francken W., Directeur VLARIO

Keurder,

Keuringsattest

KEURINGSATTEST

m.b.t. de aansluiting van de private waterafvoer

Opgelegd door het Algemeen Waterverkoopreglement van 8 april 2011 en ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011

Resultaat: NIET CONFORM

De exploitant kan, als de voorschriften voor de privéwaterafvoer met het oog op de veiligheid, gezondheid of bescherming van het leefmilieu niet worden nageleefd, de dienstverlening schorsen of beperken.

De exploitant kan de aansluiting van de privéwaterafvoer op de huisaansluiting of het openbaar saneringsnetwerk weigeren als uit de keuring blijkt dat de privéwaterafvoer niet conform is voor aansluiting op de huisaansluiting of het openbaar saneringsnetwerk of als de privéwaterafvoer niet vooraf is aangelegd.

Dossiernummer KPR-20210104-00024-01

Type Keuring in het kader van nieuwbouw/herbouw

Afgeleverd op 8/1/2021

Keuringsdatum 8/1/2021

Keurder

Keurder Certificaatnummer

Postgemeente

Adres

HERSTELMAATREGELEN

Hieronder vindt u de herstelmaatregelen die opgelegd dienen te zijn alvorens het afwateringssysteem terug aan te bieden ter herkeuring, en dit uiterlijk tegen 9/3/2021.

S.1+2 SDR_01 De afvoer van dak en terras dient aangesloten te zijn op het regenwatercircuit.

AANDACHTSPUNTEN

Onderstaande aandachtspunten leiden niet tot afkeur volgens het ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011. Deze aandachtspunten zijn gebaseerd op andere vigerende wet- en regelgevingen of voorwaarden opgelegd in de vergunning waaraan het rioleringsstelsel dient te voldoen of zijn verduidelijkingen bij de keuring.

Er werden geen aandachtspunten genoteerd.

Francken W., Directeur VLARIO

Keurder,

VLARIO-KPR-A-001 Revisie: 13

KEURINGSATTEST

m.b.t. de aansluiting van de private waterafvoer

Opgelegd door het Algemeen Waterverkoopreglement van 8 april 2011 en ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011

Resultaat: NIET CONFORM

De exploitant kan, als de voorschriften voor de privéwaterafvoer met het oog op de veiligheid, gezondheid of bescherming van het leefmilieu niet worden nageleefd, de dienstverlening schorsen of beperken.

De exploitant kan de aansluiting van de privéwaterafvoer op de huisaansluiting of het openbaar saneringsnetwerk weigeren als uit de keuring blijkt dat de privéwaterafvoer niet conform is voor aansluiting op de huisaansluiting of het openbaar saneringsnetwerk of als de privéwaterafvoer niet vooraf is aangelegd.

Dossiernummer KPR-20210102-00006-01

Type Keuring in het kader van een afkoppelingsproject (AFK-023)

Afgeleverd op 7/1/2021

Keuringsdatum 7/1/2021

Keurder

Keurder Certificaatnummer

Postgemeente

Adres

HERSTELMAATREGELEN

Hieronder vindt u de herstelmaatregelen die opgelegd dienen te zijn alvorens het afwateringssysteem terug aan te bieden ter herkeuring, en dit uiterlijk tegen 3/3/2021.

D.2 IVBI_01 Alle afvalwater dient aangesloten te worden op een voorbehandelingsinstallatie.

AANDACHTSPUNTEN

Onderstaande aandachtspunten leiden niet tot afkeur volgens het ministerieel besluit keuring van 28 juni 2011. Deze aandachtspunten zijn gebaseerd op andere vigerende wet- en regelgevingen of voorwaarden opgelegd in de vergunning waaraan het rioleringsstelsel dient te voldoen of zijn verduidelijkingen bij de keuring.

Er werden geen aandachtspunten genoteerd.

Francken W., Directeur VLARIO

Keurder,

- Verantwoordelijkheid: rioolbeheerder
 - Kan via samenwerkingsverband met derden
 - Rioolbeheerder/gemeente kan via GR samenwerkingsverband met VLARIO aangaan:
 - VLARIO KPR-systeem
 - Opvolging keuringen snel en efficiënt via module opvolging en handhaving
 - EXTRA controle op GSVH en vereisten omgevingsvergunning via **ORANJE ATTEST**
- Handhaving
 - Rioolbeheerder:
 - 2 aanmaningen
 - Schorsen of verwijderen aansluiting
 - Aansluiting weigeren
 - Gemeente:
 - PV of Belastingreglement (tot 2025)
 - Opvolging uitvoering GSVH en OV (stedenbouwkundige overtredingen) → **ORANJE ATTEST**

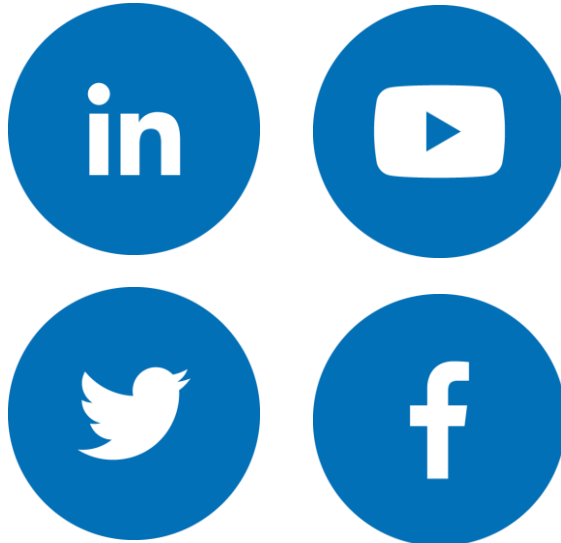
VRAGEN?

Evaluatieformulier Gewestelijke verordening hemelwater

VLARIO

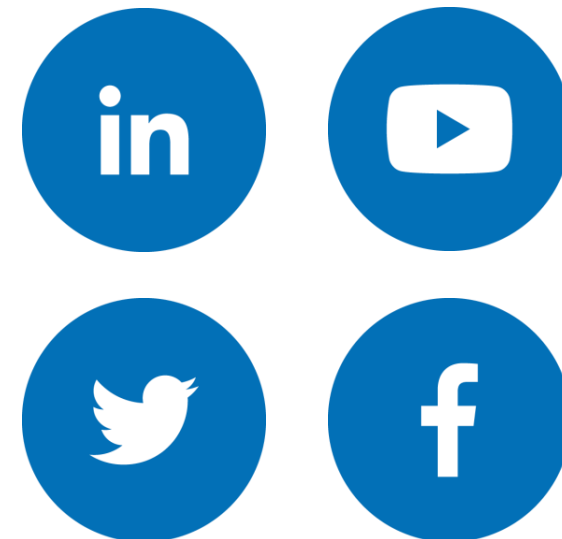
info@vlario.be

VOLG ONS!

EMBUILD

info.vlaanderen@embuild.be

VLARIO

OVERLEGPLATFORM